

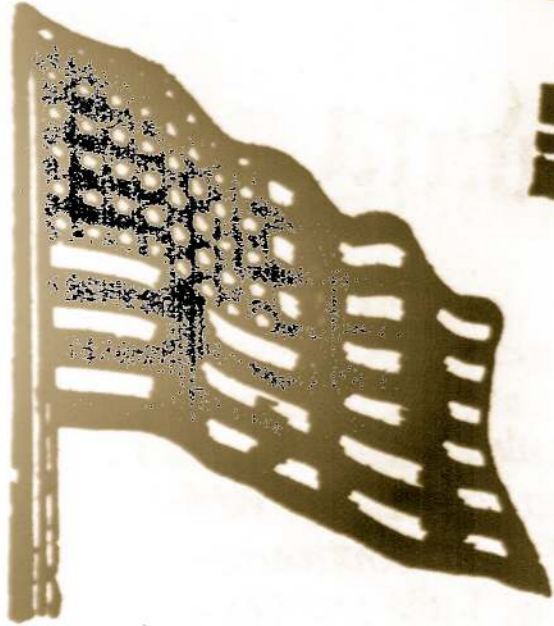
Midwest Inter. Library
5721 Cottage Grove Ave.
Chicago, Ill. 60637

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE
NEWSPAPER

Published by the
Lithuanian National League
of America

840 West 33rd Street
Chicago, Illinois, 60608

Telephones:
(312) 927 4789
(312) 543 8198

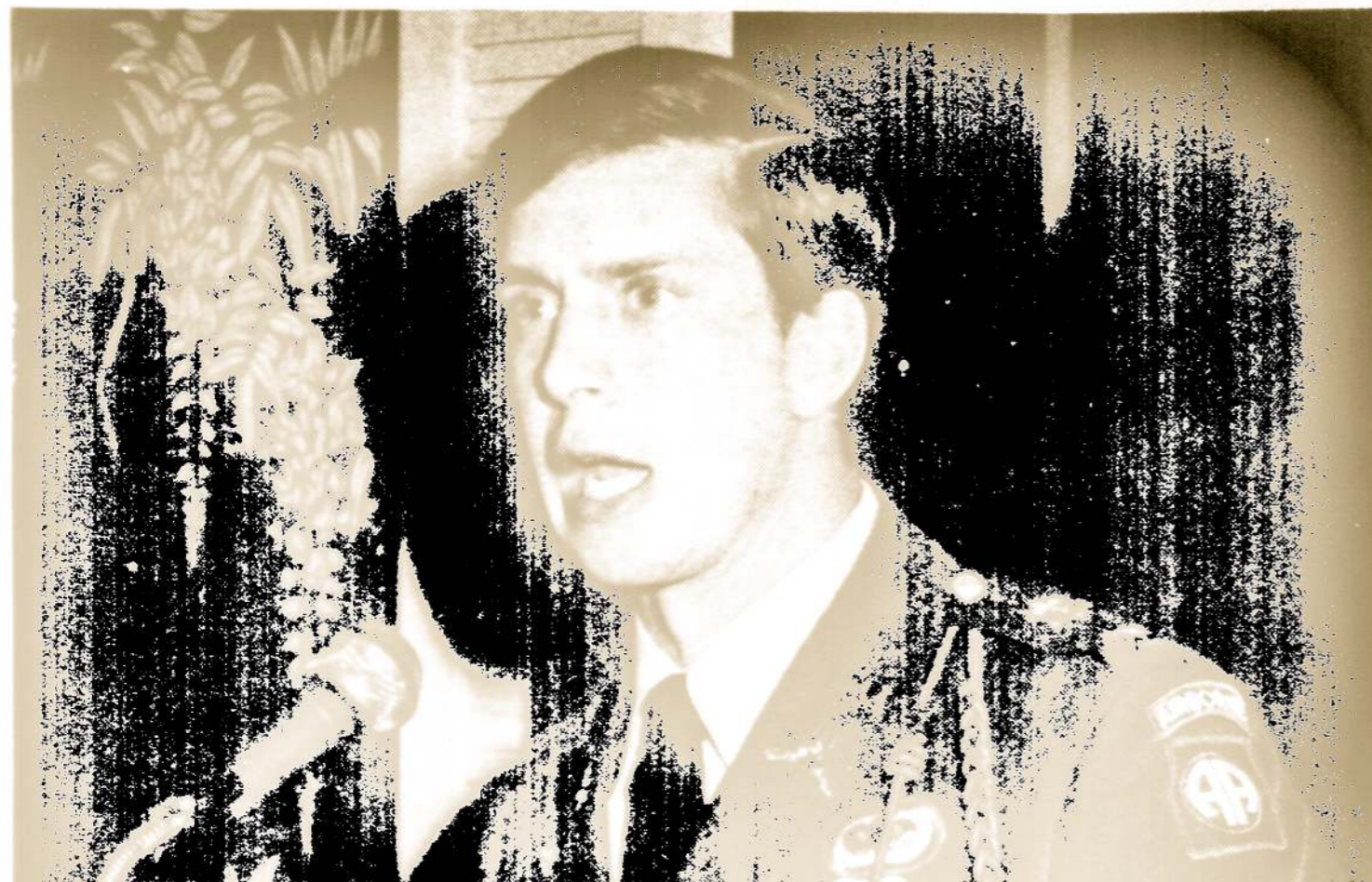
PRICE 50 CENTS

* VLIKO METAI *

Lapkričio 16, 1984

NR. 20.

Lapkričio 16 - gruodžio 16, 1984 m.

X-tojo Amerikos Lietuvių Kongreso bankete (spalio 27 d.) kalba kapitonas James Nalepa, Grenados išlaisvinimo dalyvis, Jis nusakė, kaip buvo įvykdytas išlaisvinimas ir kokia daugybė buvo rasta ginkly, jog jais galima buvo apginkluoti visą diviziją, nors pati Grenada teturėjo tik 600 kareivių.
***** Nuotr. J.Tamulaičio)*****

X-tojo Amerikos Lietuvių Kongreso bankete buvo pagerbti keturi buvę ALTO pirmininkai: dr.K.Bobelis, inž.A.Rudis, inž.E. Barthus ir dr.K.Šidlauskas.Nuotraukoje, iš kairės: ALT pirm. pav. dr.J.Valaitis ir ALT pirm. T.Blinstrubas po iškilmingo įteikimo adresu pagerbtiems pirmininkams, dr.K.Bobelis, inž. A.Rudis, Kongreso pirmininkas Povilas Dargis.
***** (Nuotr.J.Tamulaičio) *****

Viršuje: X-tojo Amerikos Lietuvių Kongreso banketo rengimo komiteto pirmininkė Birutė Skorubskienė atidaro banketą.
Apačioje: ALT vicepirm. Jonas Talandis pristato pagrindinį kalbėtoją kapitoną James Nalepą. (Nuotr.J.Tamulaičio) *****

LIETUVOS ATSTOVO DR. S. A. BAČKIO SVEIKINIMAS ŠVENČIŲ PROGA

Lietuvos Diplomatinės Tarnybos ir Lietuvos Pasiuntinybės vardu nuoširdžiai sveikinu visus lietuvius Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1985 Metų proga.

Labai dėkoju spaudai, veiksniams, organizacijoms ir visiems geros valios lietuviams už ryžtingą veiklą Lietuvos laisvės bylos reikalais ir už gražią atodairą Lietuvos Diplomatinei ir Konsularinei Tarnybai.

Linkiu, kad Naujieji Metai būtų visiems sėkmingesni ir naujomis prošvaistėmis pasireikštų.

1984.XII.14 d.

Dr. Stasys A. Bačkis,
Lietuvos atstovas

ŽINIOS IŠ LIETUVOS PASIUNTINYBĖS VAŠINGTONE

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1985 Metų proga Prezidentas ir ponis Reagan, Vice Prezidentas ir ponis Bush, Valstybės Sekretorius ir ponis Shultz, JAV Protokolo Šefas ir ponas Roosevelt, Šv. Sosto pro nuncijus Ark. Pio Laghi, Vašingtono Ark. James A. Hickey, Vašingtono Mayoras ir ponis Barry bei Baltimorės Mayoras atsiuntė sveikinius ir linkėjimus Lietuvos atstovui ir poniai Bačkienai, kurie irgi pasiuntė sveikinius aukštiesiems sveikintojams.

Švenčių proga O. ir S.A. Bačkiai taip pat pasikeitė sveikinimais su daugelio valstybių ambasadoriais, atstovais ir jų žmonomis.

Sekančiame Sandaros numeryje bus VIIKO SEIMO aprašymas

Taip vokiečių spauda atvaizdavo Popiežiaus neįsileidimą į sovietų okupuotą Lietuvą.
(From German Press)

Naujasis vyskupas Paulius Baltakis, lydimas kun.J.Borevičiaus, atsilankė Amerikos Lietuvių Taryboje. Iš kairės: vp V.Naudžius, išd. M.Pranevičius, pirm. T.Blinstrubas, vysk. Paulius Baltakis, sekr. G.Lazauska, dr.V.Dargis (prot. sekr.), kun.J.Borevičius. Gale stovi: M.Barienė, fin.sekr. P.Bučas ir reikalų vedėja Irena Blinstrubienė. (Nuotr.P.Malėtos)

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

Published semimonthly, during July & August monthly,
by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.

Second class postage paid at Chicago, Illinois
Sandara (USPS 480-880) (ISSN 8750-2348)

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone Yards 7-4789
or (312) - 543 - 8198.

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMŲ KAINA:
In The United States per year \$10.00 Suvienytose Valstybėse metams \$10.00
In Foreign Countries per year \$10.00 Užsienyje metams \$10.00
POSTMASTER: Send address changes to SANDARA, 840 W. 33rd St. Chicago, IL 60608

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

Bostono padangėje ...

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖS RADIOJOS PROGRAMOS

SEKMADIENIAIS 9:00-10:00 VAL. RYTO IŠ RADIOJOS STOTIES WCAV - FM 98

VEDEJAS: P. VIŠČINIS, 173 ARTHUR ST., BROCKTON, MA. 02402, TEL. 586-7209

PAGERBTAS FRANK WALLEN

Martyno Jankaus šaulių kuopa gruodžio 1 d. Sandaros salėje Brocktone minėjo šaulių Sąjungos atkūrimo tremtyje 30 metų sukaktį. Tame minėjime pagerbtas trečios kartos Amerikos lietuvis - Frank Wallen (Pranas Volungevičius), kuris gyvai reiškiasi vietos lietuvių gyvenime. Kai jis buvo miesto viešųjų darbų komisisionieriumi, ant jo kabineto durų kabojo užrašas "Labas", o kabinate puošnūs Lietuvos vytiš. Ieškodamas gilesnių šaknų, jis du kartus lankėsi Lietuvoje. Kiekvienais metais jis savo įstaigoje suruošia Vasario 16-sios minėjimą, į kurį atsilanko miesto mayoras ir daug miesto administracijos vadovų bei kitų kviestų svečių, spaudos atstovų. Vėliau tai plačiai aprašoma vietos amerikiečių spaudoje. Šalia to, kasmet jo rūpesčiu Vasario 16-tosios pagrindu pagrindinėje miesto aikštėje per visą savaitę plevėsuoja Lietuvos vėliava, o Legion Parkway pavadinamas Mindaugo gatve.

Minėjime dalyvavo miesto mayoras Pitaro, miesto tarybos nariai, daug kitų amerikiečių ir lietuvių. Frank Wallen įteiktas Šv. Kazimiero medalis ir užtraukta "Ilgiausių metų", o miesto mayoras apdovanotas knyga "Lithuania 700 Years". Iš kitų dalyvių pažymėtinas vietos parapijos klebonas kun. Petras Šakalys, Providence Kolegijos prof. kun. Antanas Jurgelaitis, šaulių Trakų rinktinės dvasios vadas kun. Rafaelis Šakalys, Trakų rinktinės pirm. Vladas Bajerčius, LB Brocktono apyl. pirm. Povilas Jančauskas, Laisvės Varpo vedėjas Viščinis ir kiti.

Martyno Jankaus šaulių kuopos Brocktone pirmininku yra Juozas Stašaitis.

KALĖDINIŲ PAPUOŠALŲ PARODA

Gruodžio 2 d. Bridgewater State College bibliotekoje Lietuvių tautodailės instituto narės Jūratė Aukštikalnienė ir Laima Kiliulienė demonstravo lietuvių Kalėdinių papuošalų gamybą, o Aldona Saimininkienė iš Hartfordo atidarė savo dailės darbų parodą. Abiem reikalais rūpinosi tos kolegijos prof. Dr. Petras Bizinkauskas.

KARIUOMENĖS AR KOVOTOJŲ DIENA?

Lietuvių karių veteranų sąjungos Ramovės Bostono skyrius lapkričio 25 d. surengė Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimą, kurį sudarė trys dalys. 1. Speciali programa per Laisvės Varpą. 2. Šv. Petro bažnyčioje pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. 3. Iškilmingas susirinkimas su menine programa ir kalbomis So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Minėjimas buvo gana sėkmingas. Specialioje Laisvės Varpo programoje P. Viščinis nurodė, kad žūsta tautos, už kurias nėra kam žūti. Lietuvių tauta nuo legendarinių Pilėnų gynėjų ligi šių dienų kovotojų daug kraujo pralijo dėl laisvės. Todėl žuvusieji buvo ir tebėra aukštai gerbiami. Tai liudija laisvės laikais įvestos iškilmės prie Nežinomojo kareivio kapo. Karo muziejaus sodelyje Kaune, kurias jis perdavė iš juostos su atitinkamu paaiškinimu. Iškilmingame susirinkime pagrindinę kalbą pasakė Dr. Algirdas Budreckis, išryškindamas savanorių vaidmenį. O meninėje programoje buvo Gedimino Ivaškos vedamo Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio atlikti šokiai ir Viktoro Ralio vedamo New Yorko vyrų choro Perkūno atliktos dainos. Choro solistais buvo Stasys Citvaras ir Petras Tutinas o akompania-

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

Lithuanian National League of America

ALT SANDAROS CENTRO VALDYBA:
pirmininkas - Povilas P. Dargis,
pirmasis vicepir. - Aleksandras J. Chaplikas,
antrasis vicepir. - Julius R. Kuzas,
centro v-bos sekr. ir organo Sandaros redaktorius - Grožvydas J. Lazauskas,
centro valdybos išd. - Hildė Kuzienė,
Centro valdybos vicepirmininkai:
Alena Devenienė, Antanas Andriulionis,
dr. Algirdas Budreckis, dr. Vytautas P. Dargis, Vyto Uznys.
Kontrolės komisija: Ona Jagėla, Edita Rinkus ir Jonas Galminas.

Svietimo komisija:
Edvina Vankus (Miami, FL),
Edvardas Boreiša (Chicago, IL.), Petras Bružas (Chicago, IL.), Antanas Sukauskas (Detroit, Mich.), dr. Algirdas Budreckis (Boston, MA.), Vaclovas Prūsas (Chicago, IL.), Juozas Ruokis (Los Angeles, CA), Stepas Paulauskas (Cicero, IL), Elena Prekerienė (NY).
Teisinis patarėjas: dr. Kazys Šidlauskas.
ALT SANDAROS CENTRO VALDYBOS ADRESAS:
840 West 33rd Street, Chicago, IL. 60608.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

LINKI

SANDAROS REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA VISIEMS SANDAROS SKAITYTOJAMS, RĖMĖJAMS, TALKININKAMS IR BENDRADARBIAMS

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI VISIEMS

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE PILDOMOJI TARYBA

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

toje - Dalia Sakaitė. Publikai reikalaujant, choras atliko dar eilę papildomų dainų. O pagrindinėje jo programoje buvo 15 lietuviškų dainų ir trys ištraukos iš operų.

Minėjime gėlytės prisegimu buvo pagerbti savanoriai Stasys Grižė-Jurgelevičius ir Juozas Liutkonis (Stasys Santvaras dėl ligos į minėjimą atvykti negalėjo), o taip pat išlikę gyvi nacių kacetininkai Povilas Žičkus ir Jonas Vasys, o taip pat sovietų kalinta Elena Juciūtė ir Ona Mileškienė.

Pažymėtina, kad kelinti metai Laisvės Varpas kelia mintį, kad Lietuvos kariuomenės šventės pagrindu dabar būtų minima Lietuvos laisvės kovotojų diena. Tai suteiktų šventei platesnę prasmę ir ją suaktualintų. Taip persitvarke, jungtume praeities kovas su šių dienų kovotojais krašte ir už jo ribų.

Lietuvių karių veteranų sąjungos Bostono skyriaus pirmininku yra Jonas Starinskas.

LINKSMŲ

švenčių ir laimingų naujų metų

visiems linki -

SO. BOSTON, Mass.

Sandaros
7-ta kuopa

A.J. Chaplik, pres.

A. Andriulionis, tres.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ visiems linki -

Chicagos Lietuvių Moterų Klubas

KAIRĖJE: Inž. Antanas Mažeika, Amerikos Lietuvių Kongreso vicepirmininkas, pirmininkauja Kongreso entros dienos popietinei sesijai.

VIDURYJE: Adv. Povilas Žubakis Amerikos Lietuvių Kongrese padarė labai aktualų pranešimą Lietuvos teisių gynimo reikalu.

DEŠINĖJE: Išmūš mūsų veikėjai Amerikos Lietuvių Kongrese - iš kairės - ALTO garbės narė Alena Devenienė - Grigaitienė, Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardienė, Lietuvos gen. vicekonsulė Marija Kriauciūnienė, ALTO garbės narė kun. Adolfas Stašys. (Nuotraukos P. Maletos).

TEŠINYS 4.
Pradžia Sandaros
nr. 15, 16 ir 19

LIETUVA

V. P. ULUNTAITIS

Pietų Amerikos spaudoje

SUSISIEKIMO VYSTYMASIS

IV. LIETUVA NORI BŪTI LAISVA

Suprantama, kad bolševikų okupuota Lietuva, engiama, terorizuojama, kolonizuojama, rusinama ir alkoholyje skandinama, nerimsta ir šaukia. Ji šaukia ir tikisi susilaukti pagalbos iš laisvojo Vakarų pasaulio, iš laisvėje gyvenančių savo tėvynainių. Ir toks iš okupuotos Lietuvos girdimas šauksmas aprašomas Dick Goldkamp straipsnyje "El grito de Lituania", paskelbtame 1983 m. vasario 26 d. Caracas'e išeinančiame dienraštyje "El Nacional". Aprašydamas okupuotos Lietuvos šauksmą, Goldkamp sumini visus pokario metais vykusius Lietuvoje istorinius įvykius, kaip partizanų kovas, vėlesnę lietuvių rezistenciją, pagrindžio spaudą, jūrininko Simo Kudirkos pabėgimą, 1972 m. 17054 okupuotos Lietuvos katalikų peticiją Leonidui Brežnevui ir t.t. ir t.t. ir pabrėžia, kad 1982 - ieji metai pasižymi labai svarbia ir istorijoje mažai žinoma sukaktimi modernizme žurnalizme ir spaudos gyvenime, tai, būtent, kad prieš dešimt metų okupuotoje Lietuvoje pasirodė nenugalima Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika.

Ir štai, Venecueloje gyvenantieji pabaltiečiai, išgirdę savo okupacijoje vargstančių tėvynainių šauksmą, pasiskaitę Goldkamp straipsnį "El grito de Lituania" rašo visų Venecuelos pabaltiečių sąjungos (La Union Baltica de Venezuela) vardu išsamią peticiją ir įteikia ją Venecueloje reziduojančiam Sovietų Rusijos ambasadoriui Ivan Vialias, prašydami peticiją perduoti tiesiai visos Sovietų Rusijos valdovui Juri Andropovui. Peticiją pasirašė Algimantas Dugnas, Prezidentė a.i. La Union Baltica de Venezuela.

Gi Venecuelos Zulia valstijoje Lietuvių Bendruomenė, nesulaukdama teigiamo atsakymo į visų pabaltiečių peticiją, sekančiais 1984 metais vasario 16 d. išleidžia gražų, istoriškais daviniais paremtą nedidelį plakatą - LITUANIA QUIERE SER LIBRE (Lietuva nori būti laisva).

Šiame Zulia I B-nės išleistame plakate brėžiniu parodoma kokia yra Lietuva, kur ji randasi, aprašoma jos plotas, kiek gyventojų, kokios vėliavos spalvos, kaip vadinasi sostinė ir kokia jos kalba; be to, trumpai suminimi istoriniai daviniai bei įvykiai, pradedant 1251 m. ir baigiant 1952 metais kuomet ginklu pasipriešinimas okupuotoje Lietuvoje okupanto būvo žiauriai nugalėti.

Gi trečioje plakato dalyje trumpai paaiškinama okupacija, deportacijos, okupanto žiaurumai ir pat pabaigoje stambiu šriftu lyg ir sušunkama: Todėl Lietuva reikalauja sau laisvės - Por eso, Lituania Clama por su Libertad!..

ATIMTA LAISVĖ, DUONA IR TĖVIŠKĖ

Si una nacion no ha tenido la oportunidad de celebrar elecciones sin intromision de fuerzas extranjeras o influencia de potencia ocupante, la union de su territorio a otra nacion se denomina anexion, en otras palabras, ha sido ocupada por "uerza" (Lenin, Declaracion de Paz).

P A N O R A M A , Maracaibo, 16 de febrero de 1984

LITUANIA Quiere ser LIBRE

RASCOS GENERALES:
 Area: 65 200 Kilómetros cuadrados.
 Temperatura media anual: 6° C.
 Poblacion: 3 215 000 en 1939
 2 917 000 en 1964
 3 050 000 en 1967

Capital: Vilnius
 Bandera: Tres franjas horizontales de igual ancho
 amarillo-verde-rojo
 Idioma: Lituanio.

1918 Restauracion de la Independencia de Lituania (febrero 16)
 1940 La URSS invade militarmente a Lituania (junio 15)
 1940 Lituania es incorporada a la fuerza a la URSS (agosto 31)
 1941 Revuelta armada contra las fuerzas de ocupacion de la URSS, y restauracion del gobierno lituano (junio 23)
 1941-1944 Lituania bajo ocupacion alemana
 1944 La URSS vuelve a invadir a Lituania
 1944-1952 Guerra de guerrillas contra las fuerzas de ocupacion de la URSS

—Caracas, Viernes 25 de Febrero de 1983—

COMUNICADO
LA UNION BALTICA DE VENEZUELA
 Altamira, Caracas - Apartado Postal 68188

Excelentísimo Señor
Yuri Andropov
 Presidente del Consejo de Ministros
 Kremlin, Moscú
 Unión de Repúblicas Socialistas Soviéticas
 Por intermedio del
 Excelentísimo Señor
Ivan Vialias
 Embajador de la Unión Soviética en Venezuela

Señor Presidente:

El 16 de febrero los ciudadanos venezolanos de origen báltico conmemoran el Sexagésimo Quinto Aniversario de la restauración de la independencia de Lituania. En 1983 se conmemora así mismo el 730 Aniversario de la coronación del Rey Mindaugas, el primer soberano de la unificada nación lituana.

Después de las heroicas luchas por su libertad, Lituania y sus dos vecinas repúblicas de Letonia y Estonia, disfrutaron de su independencia dedicándose a la construcción de sus países y a asegurar el bienestar de sus pueblos en forma dinámica y creativa. Sin embargo, en junio de 1940, la Unión Soviética ocupó los estados bálticos por la fuerza de las armas en una flagrante violación de sus promesas de no agresión.

Señor Presidente, nunca ha habido un periodo tan sangriento en la historia de Lituania, Letonia y Estonia, como el comprendido entre 1940 —año en que Hitler y Stalin estaban en el apogeo de su poder— y 1953. De hecho ese periodo se había iniciado poco antes, exactamente en agosto y setiembre de 1939, con la firma del pacto de no agresión nazi-soviético (Pacto Ribbentrop-Molotov) y un protocolo secreto, por el cual, sin derecho legal alguno, se cedían los estados bálticos a la Unión Soviética. Este trágico periodo finalizó con la muerte de Stalin, después de haber sacrificado a cientos de miles de lituanos, letones y estonianos a través de deportaciones y ejecuciones.

En este aniversario expresamos nuestro (Pabaltiečių S-gos Venecueloje peticijos pradžia)
 más profundo dolor por la pérdida de la independencia de la soberanía nacional de los tres estados bálticos dentro de la Unión Soviética y por la pérdida de la soberanía nacional de lo tanto, exigimos la restauración de la independencia.

Bus daugiau

Pereito amžiaus pradžioje Amerikos gyventojų dauguma buvo Atlanto pakraščiuose. Svarbiausias krašto rūpestis buvo susisiekimas. Jūros laivai pasiekdavo pakraščius, bet nebuvo patogaus ir pigaus būdo pasiekti sausumoje esančius gyventojus. Amerika todėl pradėjo kasti kanalus ir jungti upes prekėm ir žmonėms pervežti. Atsirado privačios bendrovės, kurios su Kongreso ir valstijų pagalba, vystė platų vandens kelių tinklą. Erie kanalas, Baltimorės ir Ohio kanalai buvo statomi beveik be mašinų, bet grynai žmonių ir mūly jėgos pagalba. Šiems darbams reikalingi žmonės buvo imigrantai, daugiausiai airiai. Iki šiai dienai dauguma airių šių kanalų darbininkų palikuoniai, tebegyvena Amerikos rytuose.

Susisiekimas su Amerikos vakarais, už Mississippi upės, vandens keliais nebuvo įmanomas. Pereito amžiaus antroje pusėje radosi reikalas šiuos pakraščius sujungti. Amerikos kongresas tą puikiai suprato ir pravedė įstatymus, kurių lengvatos skatino privačių geležinkelių statybą. Darbo jėga šioms geležinkeliams statyti buvo rasta dalinai tarp Amerikos neturtėlių, bet jos neužteko. Todėl geležinkelių statybai buvo rasta nauji imigrantai - kiniečiai. Juos verbavo Kinijoje ir plaukino laivais į San Franciską ir į Niujorką. Todėl šiuose miestuose atsirado didelį kiniečių apgyventi rajonai. Geležinkelių bendrovės išaugo daug daugiau, nei kanalų bendrovės, kurios ilgainiui buvo geležinkelių nukonkuruotos. Apie šio šimtmečio pradžią pati didžiausia ekonominė ir politinė jėga visoje Amerikoje buvo geležinkelių bendrovių ir jų užpakalyje esančių bankų rankose.

Šio šimtmečio viduryje pagrindinė Amerikos susisiekimo priemonė tapo benzinu varomi automobiliai. Jiems reikėjo kelių, kurie buvo pestatyti naudojant mokesčiais surinktus pinigus. Geležinkelių bendrovės negalėdamos konkuruoti su auto-transportu, geležinkelius nugyveno ir galop jos juos pardavė valdžiai, o pačios bendrovės perėjo į kitos rūšies pelningesnę pramonę. Tiek prekių, tiek keleivių pervežimas geležinkeliais tapo nuostolingas ir dauguma šių tinklų buvo valdžios išlaikoma ir administruojama. Didžiausia

ekonominė jėga tapo Amerikos naftos bendrovės. Antroje šio amžiaus pusėje išsivysčiusi oro transporto pramonė buvo taip pat iš pradžių mokesčių pinigais valdiškų aerodromų statybos, pašto pervežimo sutartimis subsidijuojama. Oro susisiekimas, tačiau, rėmėsi naftos produktais, todėl šios pramonės įtaka valstybėje ne kiek nesumažėjo ir ji viską darė, kad benzino paklausa nemažėtų, bet didėtų. Nafta, nelyginant anglis, nėra vien Amerikos žemės turas, bet daug jos reikia importuoti. Šiame glūdi Amerikos užsienio prekybos deficitai ir Detroito automobilių gamybos nepajėgumas konkuruoti su japonų automobiliais. Naftos bendrovės, tačiau, nėra svarbu, kokia valstybė neišlaiko konkurencijos, nes joms yra tik svarbu parduoti kuo daugiau alyvos gaminių.

Susisiekimas Europoje vystėsi kiek kitokiu būdu, nei Amerikoje. Plotu mažesnė Europa rėmėsi išsivysčiusiomis valstybinėmis tradicijomis. Europa skaitė susisiekimą svarbiu, bet valstybiniu, o ne komerciniu bendrovių reikalu. Todėl Europoje, nei geležinkelių, nei naftos bendrovės niekad negalėjo pasidaryti svarbiomis ekonominės ir politinės įtakos jėgomis. Lyginant šiandieninius geležinkelių Europoje su Amerikos "Amtrack", yra nesunku matyti milžinišką skirtumą. Pirmiausia, geležinkeliai Europoje iki šiai dienai yra svarbiausia ir pigiausia susisiekimo priemonė. Traukiniai yra dažni, eina laiku, pajėgia išvystyti negirdėtą iki 180 mylių per valandą greitį ir net taip greitai važiuodami, jie yra patogūs, švelniai juda. Susisiekimas oru Europoje tebėra labai brangus (apmokestinatas) ir todėl yra sunkiai daugiamai prieinamas. Susisiekimas automobiliais yra taip pat brangus ir žmonės dažnai apsarsto, ar naudotis viešomis priemonėmis - traukiniais, tramvajumi, taksi, ar savo autom.

Ši peržvalga rodo, kad valstybės gyvenimas gali būti tvarkomas išvengiant pataikavimo pelno stekiančioms milžiniškoms bendrovėms. Ji rodo, kad vyriausybės gali planuoti savo tautinį ūkį žiūrėdamos, kas valstybei naudinga, o ne to, kas yra naudinga pasaulinio masto bendrovėms.

L. Lašas

ILIUZIJOS IR FAKTAI

Mūsų lietuvių visuomenėje yra viena kritiška problema, su kuria mes nepajėgiame realiai „susidoroti“. Tai yra OSI įstaigos ir jos darbų suvokimas bei supratimas. Kadkodėl, nors faktai aiškiai rodo mūsų tautos ir jos istorijos nukryžiavimo kryptį, mes tuos faktus ignoruojame ir esame visiškai patenkinti gyventi savo saugiuose iliuzijų lizdeliuose.

Kadangi dažnai tenka išgirsti įvairių pareiškimų iš mūsų žmonių apie OSI reikalą, stengisiusi šiais pavyzdžiais iškelti optimistiško akluo ir pilkos realybės problemas.

Iliuzija. Nebebus daugiau OSI bylų prieš lietuvius, nes teigiamas Juozo Kungio teismo sprendimas (1983 m. rugsėjo mėn.) galios visiem kitiem apkalintiems.

Faktas. Šiuo metu yra dvylika oficialiai iškeltų bylų prieš lietuvius. Išplietinimo procese yra šešios. L. Kairio teismo, įvykusio 1982 m. vasarą Chicago, sprendimo dar nėra. Vytautui Gudauskui, Jurgiui Juodžiui, Jonui Klimavičiui ir Antanui Virkučiui teismo datos nenustatytos. OSI apeliavo Juozo Kungio laimėjimą. Apeliacinio teismo sprendimo dar nėra.

Deportacijos akcijos yra užvestos prieš Henriką Benkunską, Antaną Bernotą, Juozą Kisielaitį. Ankstesnės deportacijos bylos prieš Bronių Kaminską ir Mečį

Faktas. OSI byla prieš kroatą A. Artukovic Kalifornijoje buvo teisiškai sustojusi. Tačiau, susiformavus grupei privačių asmenų - „survivors“, yra prieš jį iškelta civilinė byla, reikalaujanti, kad jiems būtų suteikta kompensacija už padarytą žalą. Bylos pagrindas yra įvairūs tarptautinės teisės nuostatai. Siems „survivors“ atstovauja net trylika advokatų.

Iliuzija. Valdžia negali pareikalauti ieškinio iš asmens, prieš kurį ji laimi OSI byla.

Faktas. Iš ukrainiečio Bohdan Koziy JAV-ų valdžia reikalauja 18,000 dol. padengti savo faktines (t.y. OSI) susidariusias išlaidas ryšium su išplietinimo teismu. Lietuvio K. Palčiausko atveju valdžia iš K. Palčiausko reikalauja 53,000 dol.

Iliuzija. JAV-ų valdžia negali teismo prašyti deportuoti šiuos asmenis į Sovietų Sąjungą, taip niekada neįvyks!

Faktas. Esto Karl Linnas ir ukrainiečių John Demjanjuk ir Feodor Fedorenko teismuose OSI, kalbėdama Amerikos valdžios vardu, paprašė teisėjo, kad šie asmenys būtų deportuojami į Sovietų Sąjungą.

Iliuzija. Joks teismas nespręs siųsti šiuos žmones į Sovietų Sąjungą. Mes vis dėlto gyvename Amerikoje.

Faktas. Teismas įsakė deportuoti J. Demjanjuk ir F. Fedorenko į Sovietų Sąjungą. K. Linno byloje teismas šiom dienom spręs, ar jį deportuoti į Sovietų Sąjungą ar ne. Ir taip, mes gyvename Amerikoje.

Iliuzija. Jei OSI nepasiseka teisiniai laimėti byla, tam žmogui daugiau nieko negali atsitikti.

Faktas. OSI byla prieš kroatą A. Artukovic Kalifornijoje buvo teisiškai sustojusi. Tačiau, susiformavus grupei privačių asmenų - „survivors“, yra prieš jį iškelta civilinė byla, reikalaujanti, kad jiems būtų suteikta kompensacija už padarytą žalą. Bylos pagrindas yra įvairūs tarptautinės teisės nuostatai. Siems „survivors“ atstovauja net trylika advokatų.

(Ištraukos iš Rasos Razgaitienės straipsnio "Iliuzijos ir faktai", dienr. "Draugo", 1984 m. spalio 27 d.)

GINKIME LIETUVIŲ TEISES

Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.")
 ir siųsti adresu: 2636 West 71st Street, Chicago, Illinois, 60629

AuKa Lietuvių Teisėms Ginti Fondui US \$.....
 Pavardė, vardas
 Adresas

CHICAGOJ
IR APYLINKĖSE

KONSULATO SVEIKINIMAI

Nuoširdūs Šv. Kalėdų ir Naujų Metų sveikinimai ir linkėjimai visiems geros valios lietuviams, veiksniams, organizacijoms, spaudai ir radio programoms. Linkime laimės ir sėkmės asmeniniame gyvenime ir bendroje lietuviškoje veikloje.

Tikėkime, kad ateinantieji 1985 metai atneš mums šviesesnių vilčių pavergtos Lietuvos išlaisvinimui.

Juzė Daužvardienė,
Lietuvos Generalinė Konsulė

Marija Kraučienė,
Vice Konsulė

SVEIKINIMAI SANDARAI

Dėkojame visiems Sandaros skaitytojams ir rėmėjams už atsiųstus Kalėdinius ir Naujųjų Metų sveikinimus.

Sandarą sveikino Illinojaus gubernatorius J. Thompson su šeima, Chicago Majoras Harold Washington, Kongresmanas M. Russo su šeima, Czechoslovak Daily redakcija, Sisters of St. Casimir of Holly Cross Hospital, Lietuvių Sąjungos valdyba Sao Paulo, Brazilijoje, ir daugelis Sandaros užsienyje pavienių skaitytojų.

Visiems dėkojame ir linkime sėmingų Naujųjų 1985 metų!

Kas skaito, rašo—
SANDARA
išsirašo

Bruno Macianskis

Laimingų
Naujų
Metų

visiems linki —

**BRUNO
KEPYKLA**

3339 S. Lituanica Ave. - Chicago, IL
CL 4-6376

Čia rasite skaniausiai pagaminta pyragaičius iš stambių kvietinių miltų įvairių pyragų, tortų, taip pat naują ragaišį išdaigintų kviečių ir įvairios duonos.

MR. ANTHONY'S BANQUET HALL

Savininkai - Petras ir Rita Dūdos, Sandaros skaitytojai ir rėmėjai

Ruošdami kuria nors proga pokylį ar vakariene, prašau turėti galvoje MR. ANTHONY jaukias ir gražias sales, esančias 7348 W. Irving Park Road, Norridge, Ill. Tel. 453-2106, kur tikrai rasite malonų patarnavimą ir puikų, pagal jūsų pasirinkimą, maistą prieinamomis kainomis.

Apdraudų Agentūra

Tel.: 778-2233

Bell Realty & Bace Ins. Agency

Juozas Bacevičius
VALANDOS
Kasdien 9 - 8 val. vakaro
Sekmadieniais uždaryta

6529 So. Kedzie Ave.
- Chicago, Ill. 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE • INCOME TAX • NOTARY PUBLIC
2951 W. 63rd Street
Office — 436-7878
Res. 839 - 5568
VLADAS SIMAITIS, J. D.
Registered Broker

Dėl žaislų netinkamumo ar dėl netinkamo pasirinkimo pagal vaikų amžių, 1983 m. JAV buvo susižeidę daugiau kaip pusė milijono vaikų iki 15 metų amžiaus. Iš jų net 16 vaikų mirė. Įspėjama, kad perkant žaislus reikia juos tinkamai pasirinkti atkreipiant dėmesį į atsargumą ir tinkamumą.

Susisiekimo nelaimėse Illinois valstybėje žūsta apie pusantro tūkstančio žmonių per metus.

Nors Kalėdoms šiais laikais daug naudojama dirbtinių eglių, tačiau dar daug parduodama natūralių jaunų eglių. Vien tik Illinois valstybėje yra 225 kalėdinių eglių plantacijos.

JAV universitetuose studijuoja virš 300,000 užsieniečių studentų, daugiausia Kalifornijos, New Yorko ir Texas valstijose.

Blandford, MA lapų medžiotojų klubas atšaukė lapkričio mėn. medžioklę, nes nesurado kas pagamintų didelį kiekį maisto medžiotojų pietums.

Mishawaka, Ind. vietoj populiarių kariškų "Jeep" mašinų bus gaminamos naujos auto mašinos "The Hummer", kurios numatyta naudoti Europoje, Sovietų agresijos atveju.

Pasirodo, kad JAV jau esama per daug advokatų ir teisės mokslo studentų skaičius šiek tiek mažėja.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

LINKI

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽUVAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS

(R) LB CICERO APYLINKĖS VALDYBA visiems geros valios lietuviams
LINKI LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

× Jei skilandžių jums tik reik — parašyk arba užėik! (Siunčiame ir į kitus miestus). International Meat Market, 2913 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 1-312-436-4337. Skilandžiai, medžioklinės, palengvicos, rūkytos ir šviežios dešros, veršiena, aviėna, kiauliena ir jautiena. Užsakant didesnį kiekį šviežios mėsos ar dešrų, duodama nuolaida. Sav Izabelė ir Petras Burkauskai.

LINKIME VISIEMS

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

SERVED AS DIRECTORS

FRANCIS V. BRADICHIUS
MATTHEW DAMJONAITIS
STANLEY MARKINAS
JOHN NORWALSH
JOSEPH SMITH
JOSEPH SCHWITT
ADAM TEHRAS
JAMES WITTY
STEVE DANIA
JOSEPH SKUTAS
BENJAMIN LUBINSAS
GEMARASCHKEPILIS
LADAS SWOLIS
F. JONAITIS
ANTHONY ASTRAUSKAS
PAUL & ZEKAS
STANLEY SMARDAK
KLEMENS BUDZIUS
ANTHONY KUNSTHUBAS
JOHN LIPSKIS

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

SERVED AS DIRECTORS

KAROLIS ALEKSKINAS
MARTINAS GUDIS
RODAS MELASINSKAS
ALGIRD MOKSCINSKIS
JOHN KONKONIS
BENJAMIN KELLER
KAZEMERAS KAPINAS
WALTER R. BLENDEL
MATTHEW E. BAPIS
WITTY G. DAPSER
ALBERT V. JARUGIS
ANTHONY J. POWELL
GARALD KELLER
EUGENIUS GRIGENAS
BRIMO MATIUS
JULIUS B. KUZAS
GRIGORIUS LAZALSKAS
VYTO UZNYS

Kapinių steigėjams paminklas. 1986 metais Lietuvos Tautinės kapinės minės 75 metų įsisteigimo sukaktį.

Lietuvių Tautinių Kapinių Vadovybė

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

8201 South Kean Avenue

Justice, Illinois 60458

Tel. (312) 458 - 0638

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

LINKI

Sandaros
25-ta kuopa

Naujų
Metų

proga

SVEIKINA

ZARASIŠKIŲ KLUBAS

CHICAGO, IL.

BALTIC BAKERY

4627 South Hermitage Ave.
Chicago, IL.
Tel. LA 3-1510

2616 West 69th Street

Chicago, IL.

Tel. 737-6784

Savininkas Juozas Ankus

ROBERT J. ZAPOLIS

Attorney at Law

3208 W. 95th Street, Evergreen Pk., IL.
Phone. 423 - 8330

Member Sandara Lodge 77.
Kreiptis lietuviškai arba angliškai.

Didžiausias Kailių Pasirinkimas!
PAS VIENINTELĮ LIETUVIŲ KAILININKA, CHICAGOJE
Įstaigos: 263-5826
Namų: 677-8489
NORMANŲ BURŠTEINA
185 No. Wabash Avenue
second floor
Chicago, IL 60601

Lietuvių Tautinės Kapinės, Čikagoje, įsteigtos 1911 m., pagal Illinojaus nuostatus, tvarkosi savarankiškai, nuo kitų institucijų nepriklausomai, vyksta metiniai sklypų savininkų susirinkimai, kur svarstomi principiniai reikalai, renkama 10 direktorių bei kapinių tvarkymo vadovybė, kuri metiniuose susirinkimuose duoda atskaitomybę.

Dabartinę Liet. Tautinių Kapinių vadovybę sudaro kun. dr. Eugenijus Gerulis (išrinktas jau trečiam terminui), pirmas vicepirm. Julius Kuzas, 2-ras v.p. Petras Dapser, sekr. Matas Batutis, išd. Alfredas Dargis, kiti nariai - G. Lazauskas, Algirdas Mickevičius, Br. Matelis, Ant. Pavilonis ir Vyto Uznys.

ASMENIŠKAS SKELBIMAS

Esu neseniai išėjęs pensijon, normalioj sveikatoj ir gerame finansiškai saugume. Ieškau susipažinti gyvenimo draugės 55 - 75 metų amžiaus. Malonėkit rašant dėti savo aiškia photo, kurią galiu gražinti pirmame laiške.

Rašyti - SANDARA, Box nr. 4,
840 W. 33rd Street,
Chicago, Illinois, 60608.

Bedford INN

COCKTAILS DRAFT BEER
5758 W. 65th St. (65th & MENARD)

RESTAURANT & LOUNGE

Food Service Hours Mon. to Thurs. 11-8 Fri & Sat to 10 p.m. Open Sat. at 4 p.m.

• Fresh Oysters & Clams • Sandwiches, Steak, Lobster • Fresh Seafood Specialties • Happy Hour 4 to 6 Mon. to Fri.
ORDERS TO GO AVAILABLE 582-3510

Sav. Denny Simenas,
Sandaros 77 kp. narys.

BRIDGEPORT DELICATESSEN

3263 So. Halsted St., Chicagoje
Savininkas - Antanas Grigėnas

ŠVIEŽI, GERI PRODUKTAI IR NEBRANGUS
Viskas pagal jūsų lietuvišką skonį.

ENGLISH

section

The United States does not recognize the incorporation of Estonia, Latvia and Lithuania into the Soviet Union

EDITOR Antanas Adomenas 4533 West 100 Street OAK LAWN, IL. 60453

LITUANUS is published in Spring, Summer, Fall, and Winter. Library and institutional subscriptions are \$15.00 per year, others are \$10.00 per year. The Editorial and Business address is: Lituanus, 6621 S. Troy, Chicago, Illinois 60629 USA.

LITUANUS LITHUANIAN QUARTERLY JOURNAL OF ARTS AND SCIENCES Christmas, 1984

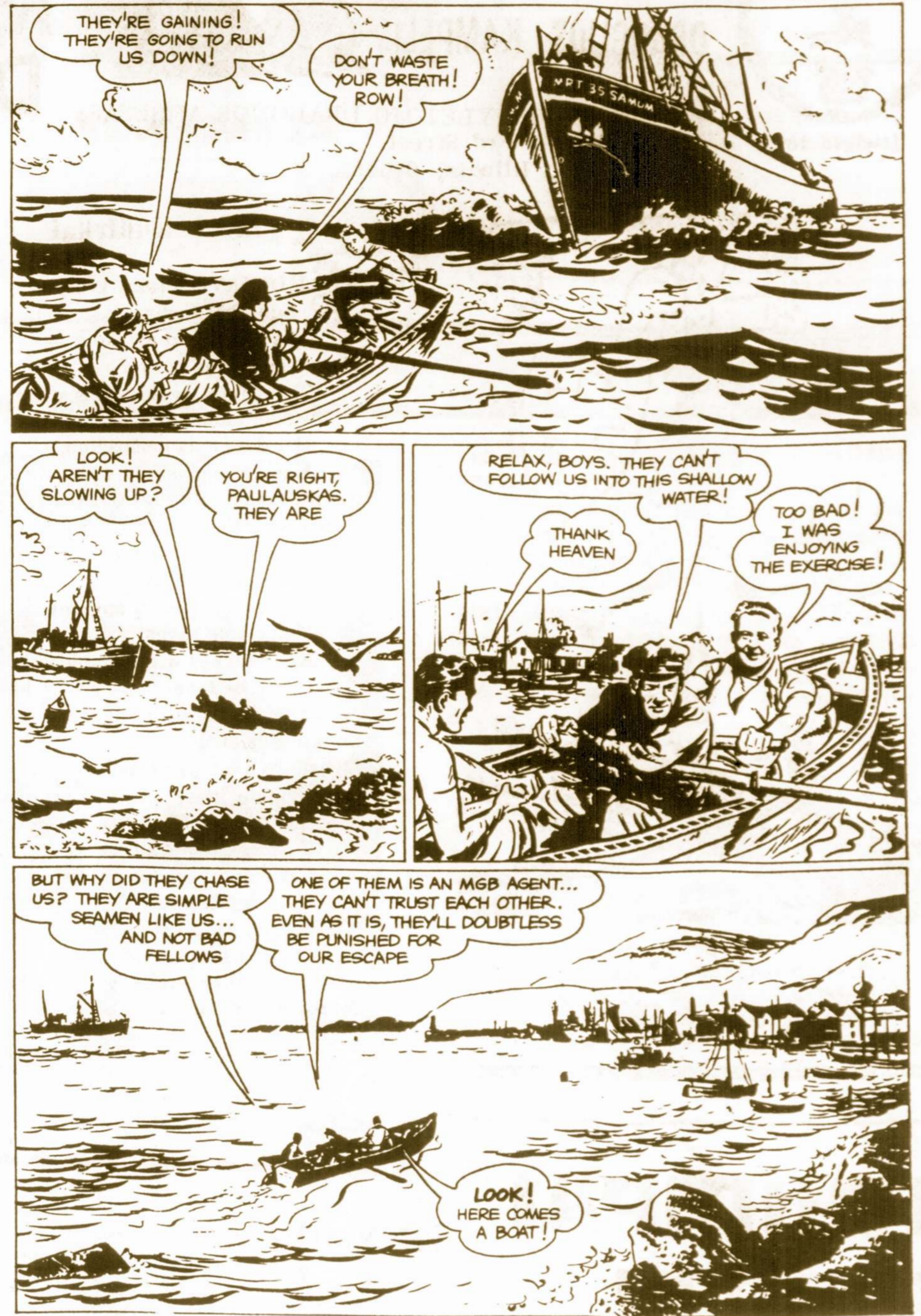
Dear Friend,

The LITUANUS Quarterly Journal has been published on a continual basis since 1954. During these past 30 years it has published articles, essays, art reproductions, and translations, on cultural and political topics pertaining to Lithuania and the Baltic States. It is the only English language publication of this kind.

LITHUANIANS PARTICIPATE IN HOLIDAY FAIR IN WILKES - BARRE, PA. The magnificent rotunda of the Luzerne County Court House, Wilkes - Barre, Pa. was filled with the festive trims and songs of the holiday season when the many ethnic organizations of Wyoming Valley presented the annual Holiday Fair, Nov. 30 - Dec. 2. Mrs. Nellie T. Bayoras and Miss Dorothy Banos, both of Pittston, displayed a Lithuanian church and holiday scene plus a spectacular tree with straw ornaments. All ornaments were created by Mrs. Bayoras. The event, sponsored by the Luzerne County Tourist Promotion Agency and the many ethnic organizations of Wyoming Valley, was a tremendous success and a joyful early holiday celebration. In the photo - Mrs. Nellie T. Bayoras, Pittston. Photo by Tom Beky. (by Donna Morgan)

THE STORY OF THREE LITHUANIAN SEAMEN AND THEIR ESCAPE FROM SOVIET TYRANNY IN 1951

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL.

Vytautas IGNAS "Lithuania" woodcut 1968 30"x20" Published by GALERIJA, Chicago, IL 60610

K of L Honor Sisters of St. Casimir

During their recent 71st National Convention, the Knights of Lithuania Council 36 celebrated the 500th anniversary of Saint Casimir, patron saint of Lithuania and also presented gifts for a new prayer room to the Sister of St. Casimir for their 75 years of service. Shown at the presentation of the Tabernacle and \$1,000 check to furnish the prayer room are John L. Paukstis, convention chairman and Sister M. Joanela.

PERKITE I AUKŠTESNĮ PALŪKANŲ NUOŠIMTĮ.

5.5% ar 9%?

9% palūkanos, 9.42% metinė pnaugis. Palūkanos išmokamos metų ketvirčiais.

KASA

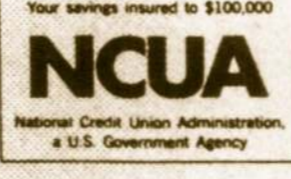
Lietuvių Federalinė Kredito Unija

Daug didesnę asmeninę naudą turėsite taupomoje sąskaitoje uždirbdami 9% palūkanų, negu gaudami tik 5.5%. Joks bankas ar Savings & Loan nemoka tiek, kiek moka KASA.

Taupomoje sąskaitoje, turėdami kad tik ir minimumą - \$5.00, uždirbsite palūkanų 9%. Iš taupomosios sąskaitos pinigus išimti, arba į ją įnešti galite kada tik pageidaujate, be jokių baudų. Kasoje saugul Saugu, nes visos sąskaitos iki \$100,000 apdraustos federalinės valdžios, National Credit Union Administration. Saugiau ir būti negali.

KASA yra lojali, draugiška ir konfidenciali visuose finansuose aptarnavimuose. Ateikite ir įsijunkite į Kasos narių šeimą!

2615 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 (312) 737-2110 1445 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 (312) 656-2201

ATKARPA Sandaros prenumeratos pratęsimui

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill. 60606

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 10 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol. Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS:.....

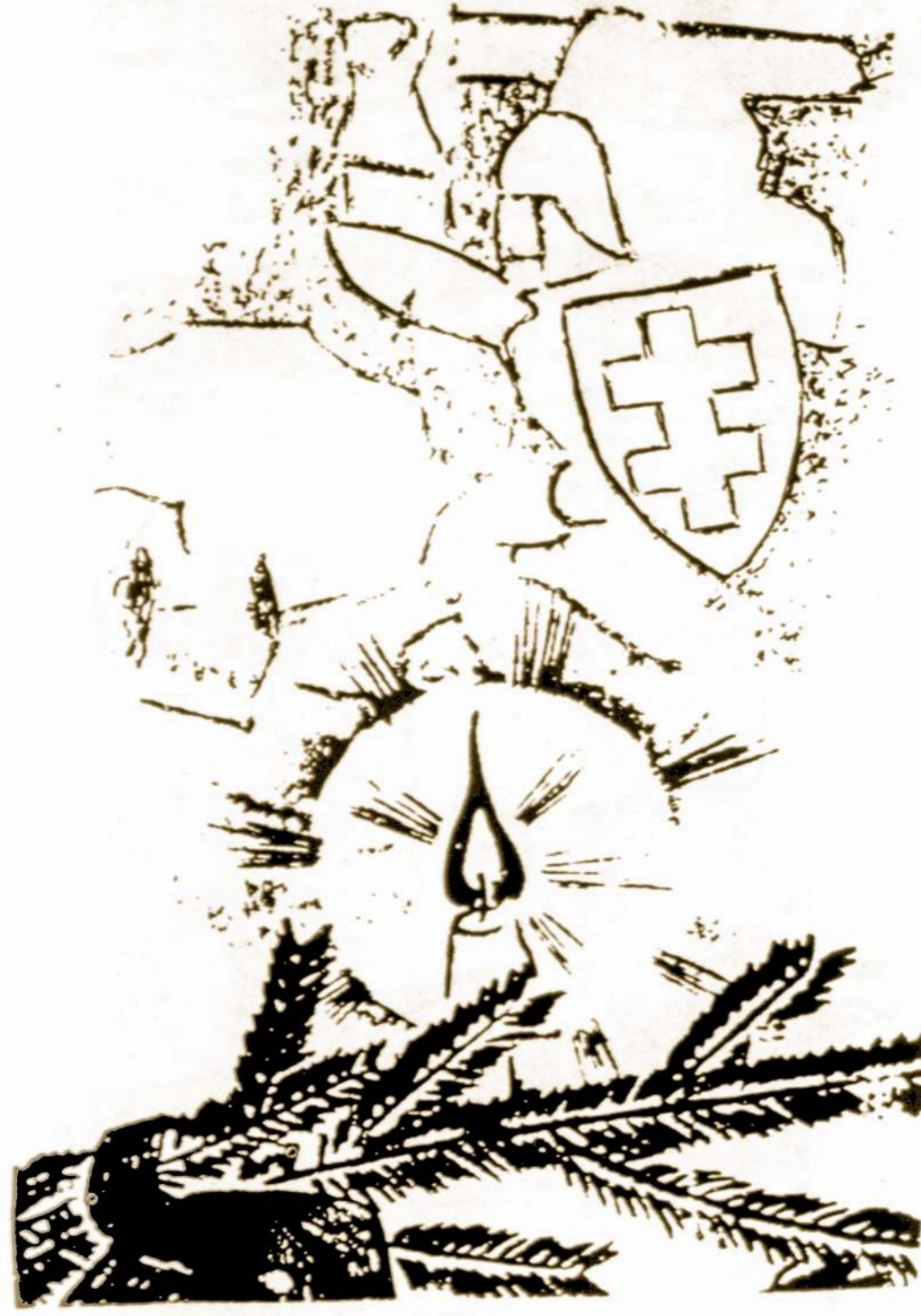
TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS KAMPĖLIS

Įsteigta 1896

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS ADRESAS:
840 West 33rd Street,
Chicago, Illinois, 60608.

T
M
D

Vardan Jos Lietuvos
Vienybė Tegydi!

Vineui Kudirkai

DUDEJAVO brolių krūtis,
Sudrebėję širdis,
Savo milžino netekom —
Kas temps mūsų valtis?
Tu, stipriai valdydamas vairą,
Rodei mums kelius;
Bet daugums neišpažino,
Kas per siekis bus:
Jie n'išmanė, jog augštdvasiams
Svieto valdžia liks,
Jog garbė ta tau išpuolė
Ir pritiko tas vainiks.
Šiandien rūpesčių aptemti
Klausiamė savęs:
Kas tėvynės ir mūsų laukia,
Likus be tavęs?
Mus apleidai, broli brangus,
Sunkiuos sielvartuose
Dvasė tavo mums atsako:
"Rasit galę juose:
Aš mokėjau iškentėti,
Ko žmogus negali,
Tai ir jums aš dar paliksiu
Mažą kančių dalį".
Męs numanom, augštdvasi,
Tavo žodžių svarbą:
"Kelkit, broliai, visa kuopa,
Stvertitės už darbo!"

(Ištrauka iš Jono Mačio - Kėkšto
eilėraščių knygos, 1910 m., Pittsburgh.)

TRUMPAI DRŪTAI

IŠ AKEČIŲ ENCIKLOPEDIJOS

GYVANAŠLĖ - puokštė alkanųjų tarpe. Ją tačiau užuodus, susergera kišenės.

GYVANAŠLIS - šioks, nevidonas toks... Nori žinot koks - klauski jo pačios!

GYVATĖ kanda paliesta, žmogus įkanda atstume. Į vienas kitą nepanašūs, bet sergame abiem įkandus.

GYVENIMAS - erškėčiaus apaugęs takas nežinion, kuriuo mes skubam, bėgam savųjų prietarų globoj.

GLUŠAS - tas iš mūsų, kurs, kiek pamokytas, stengias būt pirmūnas kultūros statyboj.

GAMTA - mūsų motina gražuolė, švelni, kaip saulės šiluma. Nuo jos įstatymų nutolus, išnyksta jos meili globa.

GANĀ - žodelis menkas, bet dėmesio jis vertas. Užmiršę jį aistroj, mes būsimė bėdoj.

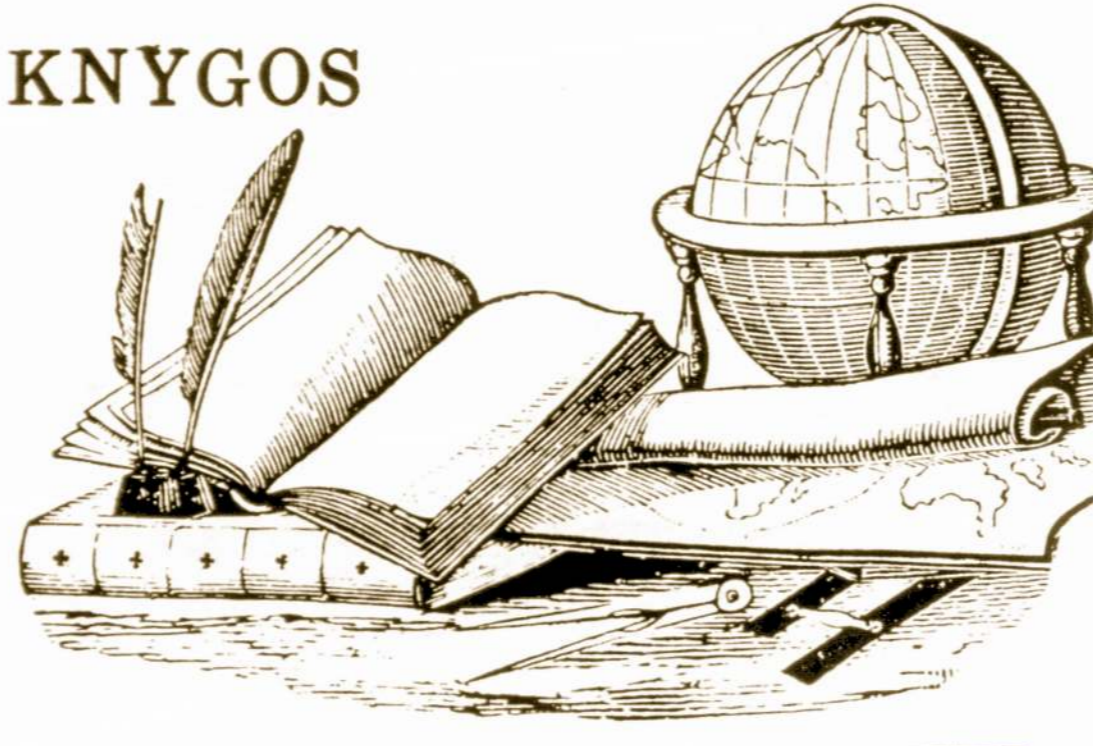
GARANTIJA - meilė - lakštutės čiulbesys: kai suplasnos sparneliais - beliks tik ilgesys.

GARANTIJA - bizny - visai kita daina: net pliką, kaip tilviką, jis gal palikt tave.

GARBĖ - nunokęs obuolys: nevalgysi - supus, suvalgysi - nebus. Ji laiko tik šypsny.

GIMNAZIJA - žila senelė, daug turinti mažų vaikų, bedantė, košę virt įpratus, vaikam neduoda kito maisto.

KNYGOS

VERTINGI LEIDINIAI

1. Knyga **TIKROJI LIETUVA**. Tekste 79 -ni Lietuvos ir Pabaltijo žemėlapiai, 172 iliustracijos. Didelio formato, gerame popieriuje, kietais viršeliais. \$20 ir \$2 - persiuntimas.
 2. Lietuvos žemėlapis. Mastelis 1:1.000.000. Aiškinimai knygoje Tikroji Lietuva. Parengė Algirdas Gustaitis. \$ 12.
 3. 1595 m. Lietuvos žemėlapis, su aiškinimais. \$ 6.
 4. 1749 m. Lietuvos žemėlapis, su aiškinimais lotynų ir lietuvių kalbomis. \$ 7.
 5. 14-ka Lietuvos miestų herbu. Kiekvienas ant atskiro lapo. Visa serija tik \$ 3.
- Užsakymus siųsti Amer. doleriais - S. Bernatavičius, 1513 S. 48 th Ct., Cicero, Illinois 60650, U.S.A.

GIMNAZISTAS - daug žinąs apie Dievą, velnią, žmogų, bet mažai teišmanąs, kokiais batais autis kojas.

GAIRĖS - smaigstomos rodyklės miniai kelių rodytų, kurie dažniau paklysta, negu masės žmonės.

GRAMOFONAS - toks žmogus, kurs kartoja kito ir idėjas, ir žodžius, jų "tiesa" įtikintas.

GRAŽBYLYS - talentas melą suktį vata, tiesą gi ištrėmti šaltį kęsti taigoj.

GUDRAGALVIS - tas, kurs šį tą jau žino, bet ryt gal praras, kas galvon įsmigo.

Kazimieras Baltrukonis

A.A. ats. majoras
JOKŪBAS DAGYS

MIRĖ ATS. MAJORAS JOKŪBAS DAGYS

1984 m. lapkričio 15 d. Kaune, sulaukęs 86 metų amžiaus, mirė ats. maj. Jokūbas Dagys. Velionis buvo gimęs Vinkšninių kaime, Biržų apskr. Paskutiniąsiais Nepriklausomos Lietuvos metais buvęs Karininkų Ramovės šeimininkas.

Liko nuliūdę sūnūs Jaunutis ir Aleksandras su žmonomis, anūkas Linas su žmona, kiti giminės bei pažįstami Lietuvoje, Amerikoje ir kituose laisvojo pasaulio kraštuose.

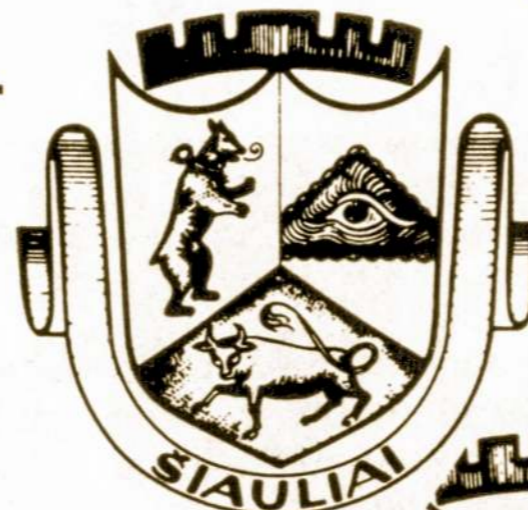
Už velionį bus pasimelsta sausio 27 d., 1985 m. 10:00 val. ryto Lietuvių Evangelikų-Reformatų bažnyčioje, Čikagoje, 5230 So. Artesian Ave.

Nuliūdę sūnūs ir anūkas su žmonomis

NAUJI DUOMENYS LIETUVIŲ ISTORIJAI

Lietuvių Istorijos Draugija išleido dvi istorines graviūras. Jose švedai nu-braižė lietuvių-švedų kautynes 1656 m. kovo 25 d. prie Sandomiro, o antroje graviūroje lietuvių-švedų kautynes 1656 m. spalio 12 d. prie Pilypavo.

Graviūrų išleidimu rūpinosi Algirdas Gustaitis, Jose esanti tekstą į lietuvių kalbą išvertė istorikas prof. kun. P. Rabikauskas, profesoriaujantis Vatikane. Papildomus aiškinimus parūpino A. Gustaitis. Gražiai atspausdino M. Morkūno spaustuvė. Abiejų meniškų ir istorinių graviūrų kaina tiktai 15 dol. Po viena neparduodama. Jas įsigyti iš Lietuvių Istorijos Draugijos reikalų vedėjos Alicijos Rūgytės, 6547 So. Washtenaw Ave., Chicago, Illinois 60629.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

J. Andriaus sudaryta Lietuvos žemėlapis, išleista Devenių Kultūrinio Fondo, kaina \$6.00 + .65 c (persiuntimo išlaidoms padengti) galima įsigyti siunčiant užsakymus šiuos adresu:

DEVENIŲ KULTŪRINIS FONDAS
P. O. BOX 10782
ST. PETERSBURG, FL. 33733

Netikri Šviesos Angelai

5

Kas tat yra tos Spiritistų dvasios? Jau pareiškėm, kad aiškindami apie modernią Spiritistų veikimą turime pripažinti, kad su jais veikia kokios nors viršgamtinės jėgos. Kad Spiritistų tarpininkai gauna žinių iš esybių ir iš žmogui nepasiekiamų vietų, beliko visai maža abejonių. Jei tat ypotos, su kuriomis jie susikalba, nėra mirusiųjų dvasios, tai kas jos yra?

Mes tikime, kad Šventasis Raštas aiškiai pariparodo, kad netik kaikiurios, bet visos anos dvasios yra "piktos dvasios," "melagingos dvasios," "suvedžiojančios dvasios." Šventasis Raštas uždraudžia žmonijai įieškoti žinių iš šitų dvasių ir aiškiai painformuoja mus, kad šitie demonai arba "velniai" yra "angelai, kurie nepalaikė savo pradinio viešpatavimo." Kaikiuriems iš anų angelų pirmtvaniniame amžiuje buvo pavestas žmonijos prižiūrėjimas, nes tuomet jiems buvo leista stengtis iškelti žmoniją iš nuodėmės ir jų negalėjimas turėjo parodyti visiems, kad yra tik vienas pasekmingas būdas išsigelbėjimui iš nuodėmės, kurį patiekė Kristus.

Sitie angelai neįstengė suteikti pagelbos žmonijai, bet ir patys pasidavė nuodėmei; todėl jie pasidarė sau žmoginius kūnus ir neteisėtai mėgino pradėti nauja padermė. (1 Mozės 6:1-6.) Jų maišytoji ainija buvo sunaikinta tvano metu, ir jiems buvo atimta galybė aktualiai pasidaryti žmogiškus kūnus; be to jie dar buvo atskirti nuo šventųjų angelų, kurie palaikė savo stovį nesuteptą.

Adresas: Joe Gramontas
5421 So. Mozart St.
Chicago, Ill. 60632

Kurie įdomaujate, prašome parašyti atvirlaiškį, gausite dovanų įvairių knygų - knygelių.

CYPRESS, CALIFORNIA

Sandaros skaitytojai ir rėmėjai Helen ir Anton Jerome Bartkus, anksčiau gyvenę Chicagoje, Brighton Parke, prieš devynis metus nusikėlė į Cypress, California arčiau savo vaikų. Tenai gyvena dukta dr. Stella Cable, kuri taip pat skaito Sandarą.

Tačiau pasiekė liūdna žinia, kad A.J. Bartkus, sulaukęs ilgo amžiaus, mirė 1984 m. gruodžio 7 d. Jis buvo gimęs 1887 m. lapkričio 5 d. Lietuvoje, Krakėse. Palaidotas gruodžio 11 d.

Reiškiamė Mrs. Helen Bartkus, dr. Stella Cable ir artimiesiems gilią užuojautą.

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKĀ-EVANS

Laidojame iš
2424 W. 69th Street

737-8600

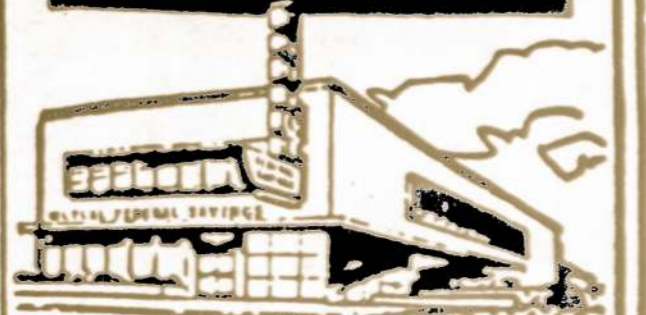
PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

Paid and Compounded Quarterly

see us for
HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD Hours: Mon., Tue., Fri. 9-4
CHICAGO, ILL. 60608 Thur. 9-8, Sat. 9-1

PETER KAZANAUSKAS, Pres. Tel. 847-7747
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905